

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Mahkeme'nin başvuru kararının gerekçesi şöyledir :

"Davacı H. Ufuk Söylemez hakkında Bankalar Kanunu'nun 62/1 maddesinin uygulanmasına ilişkin 4.3.1998 gün ve 9023 sayılı işlemin iptali istemiyle Başbakanlığa karşı açılan davada; 3182 sayılı Bankalar Yasası'nın 62 nci maddesinde değişiklik yapan 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin dayanağı olarak gösterilen 3991 sayılı Yetki Yasası'nın Anayasa Mahkemesinin 29.11.1994 gün ve E.1994/68, K.1994/80 sayılı kararı ile iptal edildiği nedeniyle Anayasa'ya aykırı olduğu öne sürüldüğünden, uyuşmazlığın esasının incelenmesine geçilmeden önce 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 28. maddesinin 2. bendi gereğince bu iddia değerlendirilerek işin gereği görüldü:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 6. maddesinde; "Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz..." hükümlerine yer verilmiş, 91. maddesinde ise, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verebilir... Yetki Kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağını gösterir..." hükümleri getirilmiştir.

Öte yandan Bankalar Kanunu'nun 1.6.1994 tarihli ve 3991 sayılı Yetki Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 538 sayılı KHK'nin 29 uncu maddesi ile değişik 62 nci maddesinin 1 inci fıkrasında, "Bankalar yeminli murakıplarınca yapılan denetlemelerde; bu Kanun veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ihlâl ettikleri ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen banka mensuplarının, haklarında kanuni kovuşturma istenmesini müteakip Bakanlığın talebi üzerine imza yetkilerinin kaldırılması zorunludur. Bu kimseler Bakanlığın izni olmadıkça imza yetkili personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmazlar" hükmüne yer verilmiştir.

Ancak 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin dayanağı olan 1.6.1994 tarihli ve 3991 sayılı Yetki Kanununun Anayasa Mahkemesi'nin 29.11.1994 gün ve E.1994/68, K.1994/80 sayılı kararı ile iptal edildiği ve iptal kararının 10.2.1995 gün ve 22198 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandığı anlaşılmıştır.

3991 sayılı Yetki Kanununun Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmesi karşısında bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Anayasa'nın 91. maddesi uyarınca dayanaksız kaldığı açıktır.

Bu durumda kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetki kullanımı sonucunu ortaya çıkaran 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin a29. maddesinin Anayasa'nın 6. maddesinde öngörülen "hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" hükmüne aykırı olduğu yönündeki davacı savları ciddi bulunmuştur.

Açıklanan nedenlerle; bir davaya bakmakta olan Mahkemenin, taraflardan birinin

Esas Sayısı : 1999/18
Karar Sayısı : 1999/20

ileri sürdüğü Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmesi durumunda, bu yoldaki gerekçeli kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurusu gerektiğini düzenleyen 2949 sayılı Kanunun 28/2 maddesi uyarınca 538 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin Anayasa'ya uygunluğu hakkında karar verilmek üzere dosyada bulunan belgelerin onaylı birer örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine 24.3.1999 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.""